№ 31. Rok 1849. Piątek, 9 Lutego.

Wychodzi codziennie prócz Niedzieli i świąt uroczystych. Prenumerata przyjmuje się w Księgarni St. Gieszkowskiego przy ul. Grodzkiej Nr. 117.

Kwartalna przedpłata na Gazetę Krakowską wynosi ZłR. 4. — Miesięczna Złp. 6. — Prenumeratę przyjmują wszystkie Urzęda Pocztowe.

GAZETA KRAKOWSKA.

Wiadomości Polityczne.

Austrya.

Gazeta Wiedeńska umieściła pod dniem 29 stycznia poniższe ogłoszenie z d. 7 stycznia Wład. br. Wrbna, c. k. F. M. L. i komendanta Peszteńskiego. 1) Miasto Buda-Peszt, tudzież komitaty: Peszteński, Ostrychomski (Gran) i Białogrodzki, a dystrykty: Jazygów i Kumański zostają w stan oblężenia ogłoszone. 2) Wszelkie zbiegowiska, rokosz, ustne lub pisemne poduszczenia i podburzania przeciw rządowi Jego c. k. Mości Franciszka Józefa I., będą według praw wojennych doraźnie karane. Podobnego postępowania i kary dozna też każdy, ktokolwiek poważyłby się podmawiać wojskowych do wiarołomstwa. 3) Niewolno jest ogłaszać plakatów bez poprzedniego pozwolenia władzy wojskowej, a zdzierać wystawione przez tę władzę zakazuje się. 4) Wszelkie władze cywilne podlegają wojskowej zwierzchności. 5) Gwardya narodowa zostaje tymczasowo na czas oblężenia zniesioną. 6) Mieszkańcy Buda-Pesztu mają wszelką bez wyjątku broń w przeciągu 36 godzin złożyć. 7) U kogo po upływie wyznaczonego czasu będzie znalezioną broń jakowa, podpada doraźnemu prawu. 8) Wszelkie zbory, schadzki i kluby, tak w mieście jakoteż po wsiach są zakazane. 9) Wszelkie związki z tak zwanym wydziałem obrony krajowéj i jego prezydentem, lub z rozwiązanym już sejmem są jak najostrzéj zakazane. 10) Wszyscy zagraniczni i nowo przybyli mają się niezwłocznie podać do spisu. Wszyscy podejrzani i niemogący się należycie wywieść, stawieni będą przed władzę wojskową. Właściciele domów odpowiadają za swoich czynszowników. Kto przyjmie obcego bez poświadczenia, podpadnie wojennemu prawu. 11) Paszporta tylko za stwierdzeniem tyczącéj się jeneralnéj komendy są ważne.

Peszt 25 Stycznia. Dowodem tego, że agitacya Kossutha nie wywarła pożądanego przez burzycieli wpływu na wszystkie we Węgrzech umysły — nawet czyście madziarskiego szczepu i że w ogólności przywiązanie do panującéj dynastyi tkwi dotąd w sercach mieszkańców z nad Cisy, — jest miasto Keczkemet. Zamieszkane przez 40,000 samych Madziarów miejsce to, nie widziawszy od kilku już miesięcy w murach swoich wojsk austryackich, a zatém niedoznawszy żadnych zewnętrznych wpływów, wysłało zaraz po zajęciu przez c. k. austryackie wojska Buda-Pesztu, z własnego popędu deputacyę z oświadczeniem posłuszeństwa i poddania się J. c. k. Mci prawowitemu królowi Franciszkowi Józefowi.

Lwów 3 Lutego. Wyjeżdżający do Rosyi i Polski winien jest zaopatrując się w paszport załączyć oraz do ambasady rosyjskiéj prośbę o „wizę“, z dodaniem zamiaru i powodów uzasadniających podróż jego. Rozporządzenie to jeszcze w Lipcu r. z. ogłoszone trwa jeszcze potąd; i lubo ze strony rządu krajowego najmniejszéj nie stawia się przeszkody w wydawaniu paszportów, nikt jednak za złe brać nie może państwu sąsiedniemu, czuwającemu nad spokojnością wewnętrzną swego kraju, jeźli zachowuje ostrożności w przyjmowaniu cudzoziemców, którzy się w obec niego nie zbyt zalecili zamiłowaniem porządku i pokoju.

Prussy.

Berlin 29 Stycznia. Rząd pruski wydał do poselstw swoich przy dworach niemieckich okólnik którego rzecz tu w nagiéj treści przytaczamy. „Sprawy sejmu niemieckiego dochodzą do kresu gdzie i rządy państw niemieckich wyrzec swe zdanie będą musiały. Dotąd rządy niemieckie z wielu przyczyn w odwodzie się trzymały, a zgromadzenie narodowe samosobie zostawione działać musiało bezoględnie na głosy tylu niemieckich państw udzielnych. W szczeréj zaś chęci doprowadzenia zamierzonéj jedności konstytucyjnéj w Niemczech, a przedewszystkiem w chęci usunienia przeszkód mogących u końca dzieła zwątlić prace i zamiary zgromadzenia, rząd pruski doradza mocarstwom udzielnym państwa niemieckiego oświadczenia swoje, z wynurzeniem zasad względem pojednania konstytucyi niemieckiéj z instytucyami w swoich krajach, a szczególnie z wymienieniem jak uważają traktaty w konstytucyi wyrażone pod tytułem: „Sejm — państwo i władza państwa — jako też państwa zwierzchność“ — a do czego tém bardziéj prawo mają, iż żadne z mocarstw niemieckich nie wyrzekło się prawa udzielności swojéj, zatém też ani prawa przyzwolenia na ogłaszanie nowéj konstytucyi; owszem wszystkie mocarstwa a szczególnie Prusy są tego przekonania, że jedność Niemiec na jedności i zgodzie udzielnych państw niemieckich polega, których ani razić, ani samowolnie wyłączać z pod związku spólnego nie tylko, że się niegodzi, ale nawet jest niepodobna. — W téj też myśli otrzymał pełnomocnik rządu pruskiego w Frankfurcie polecenia, i staraniem jego usilnem będzie popierać przy zgromadzeniu narodowém, jednomyślne państw niemieckich między sobą uchwały, zgodnie do potrzeb i dobra ludów a pomyślnéj jedności społecznéj Niemiec, zachowują to tylko indywidualne królowi pruskiemu i rządom jego zdanie: „iż wcale nie sądzi by dla otrzymania i ustalenia społecznéj jedności Niemiec, potrzebną była kreacya nowéj godności cesarskiéj, owszem w zapędach ku niéj widzi nieprzebyte tamy ku owéj zgodzie i jedności jakiéj społeczne Niemce wyglądają.“

Berlin dnia 23 Stycznia 1849 r.

(podpisano) *Bülow.*

Niemcy.

Frankfurt 28 Stycznia. Rada stanu rzeszy niemieckiéj uchwaloną została statutem następującym. §. 1. Rada Rzeszy składa się z pełnomocników państw niemieckich. Rządy przynależnych państw mianują członków rady. §. 2. Namieniona rada tworzy kollegium dające swoje zdanie. Zgromadza się w siedzibie rządu rzeszy. Przewodniczy jéj pełnomocnik największego niemieckiego państwa którego rządzca nie jest najwyższym zwierzchnikiem. §. 3. Uchwały téj rady będą większością głosów powzięte. §. 4. Ministrowie rzeszy mają prawo znajdować się na posiedzeniach rady osobiście lub przez zastępców. §. 5. Wnioski do ustawy, które rząd chce zaproponować sejmowi, należy przedłożyć radzie rzeszy dla zasiągnienia jéj zdania. Namieniona rada winna dać swoje zdanie każdą razą w wyznaczonym przez rząd terminie. Jeżeli ten termin nie będzie dotrzymany, rząd nie doznaje przezto żadnéj przeszkody w przedłożeniu sejmowi swego projektu do ustawy. §. 6. Rząd rzeszy upoważniony jest we wszystkich wypadkach, które mu się stosownemi być zdają, zasiągać zdania rady rzeszy niemieckiéj.

Dania.

Kopenhaga 21 Stycznia. (Börs. H.) Tutejsze dzienniki zawierają odezwę ministerstwa wojny do wszystkich strzelców tak Szwedów, Norwegów, jako też Duńczyków, którzy się dobrem postępowaniem i zdolnością w strzélaniu wykazać mogą, by ile możności swoje własne sztućce z sobą przynieśli i zobowiązali się służyć przez cały czas przyszłéj wyprawy, a przynajmniéj z dwumiesięcznem wypowiedzeniem. Otrzymają płacę, zaopatrzenie i mundur w stopniu kaprala lub oberjegra, i za złożeniem przysięgi będą do różnych korpusów przydzieleni.

Saxonia.

Drezno 21 *Stycznia.* Dotąd „mówi minister Pordlen w izbie" dotąd rząd saski nie oświadczał się względem spraw toczących się na zgromadzeniu frankfurtskiem i teraz nawet co do ustalenia zwierzchności w Niemczech jeszcze nie oświadczy, najprzód że układy z Austryą nie są ukończone, a powtóre bo samo zgromadzenie nic w tém stanowczego nie uchwaliło. Tyle zaś tu wyrzec muszę, że Rząd królewsko saski nie sądzi by zgromadzenie narodowe w Frankfurcie wyłącznie samo układać konstytucyę powołaném być miało, owszem że i rządy państw pojedynczych mają prawo i powołanie przymówić się w téj sprawie. Zasady téj saski Rząd nieustąpi, i równie jak zgromadzeniu w Frankfurcie nie przyznawał powagi rokowania udzielnie, tak też i nie dozwoli by mógł sam nie mieć głosu w uchwałach. Rząd saski nie wyrzekł się własnéj udzielności, ale też i nie zaparł poświęcenia dla dobra społecznego. Póki się bliżéj nie rozwiną okoliczności, rząd zatém saski nie wyrzeknie nic stanowczego co do zwierzchności Niemiec.

Francya.

Paryż 27 *Stycznia.* Na zgromadzeniu dzisiejszém minister spraw wewnętrznych Leon Faucher odczytuje z trybuny wniosek do ustawy, przeciw klubom: art. 1) kluby są zakazane; a klubem jest wszelkie zgromadzenie miewające schadzki i obrady w sprawach politycznych; art. 2) przekraczający powyższe rozporządzenie płaci dozorca, dyrektor, sekretarz i inni członkowie wydziału lub władze samego klubu kary 100 do 500 fr. i utraca obywatelskie prawa honorowe na rok jeden do trzech lat; a kara ta nie maże winy przestępstw i zbrodni przytém innych; art. 3) kto ustępuje domu lub pomieszkania swego na schadzki klubistów, podpada karze 100—500 fr.; art. 4ty) przeciwne téj ustawie uchwały z 28 lipca 1848 znoszą się. Wniosek ten nie cierpi zwłoki.

Wniosek ten ministra znalazł mocny opór w osobie p. Gent.— Protestuję; domagacie się zniszczenia głównego węgla swobód naszych, nie myślałem by zuchwałość tak dalece posuwano... głosy zewsząd do porządku, zagłuszyły mowcę — i p. Gent zchodzi z trybuny, mówiąc: ja na to nie pozwalam: izba jednak oświadcza się za niezwłocznością i odsyła wydziałowi projekt ten pod rozwagę na jutro.

Jutrzejsze zatém posiedzenie przygotowało się z zapałem. Liczne oddziały wojska otaczały gmach posiedzeń, bo mówiono coś o napadzie proletaryatu i studentów. Sami członkowie w poruszeniu; ośmdziesięciu z lewéj ułożyli akt zaskarżenia ministrów, inni podpisują. Niespokojność wielka, i trwa od drugiéj do 6téj, w chwili kiedy pan Senord imieniem wydziału na trybunę wstąpił, i uchwałę komissyi przeciw niezwloczności odczytał. Niespokojność zaczęła wtedy przybierać namiętniejszą postać. Odilon Barrot i ministeryalni przymawiają za przyśpiechem téj ustawy; lewa się sprzeciwia i wszyscy są ciekawi decyzyi. Przy odejściu poczty jeszcze końca nie było.

Włochy.

Palermo 28 *Grudnia.* Korespondent gaz. ang. pisze: Prezydent rządu Ruggiero Settimo zrobił kilka małych wycieczek do pobliskich okolic, by obudzić entuzyazm pomiędzy ludem, któremu już się sprzykrzył stan niepewny. Temi dniami zawiązał się klub w zamiarze zachęcania ludu do wytrwałości. Klub ten składa się po większéj części z szanownych mężów, ale między nimi są także zapaleńcy. Czterech z nich kazał rząd schwytać i deportować na wyspy dla wygnańców przeznaczone, złożono także z posady kilku urzędników przy ministeryach, dla tego, że mieli udział w zabiegach. — Czy ta surowość wyjdzie na dobre lub złe, to późniéj zobaczym. — Narodowa gwardya imponuje godnością i staje się tym niekoniecznie niebezpieczną burzycielom pokoju, a istotna niespokojność panuje tylko w głowach tych, którzy niemogąc wystąpić publicznie, życzą jéj sobie dla niegodziwych swych zamiarów, zresztą jest wszystko spokojne i powszechne bezpieczeństwo panuje bez przerwy. Sycylii zbywa tylko na pieniądzach, ale jeżeli piękna ta wyspa nie ma brzęczącéj monety, za to jest zamożna w ziemiopłody, a tegoroczne obfite zbiory wina i oliwy — wystarczą na sprowadzenie z zagranicy milionów.

Hiszpania.

Madryd 15 *Stycznia.* Gaceta ogłosiła dziś następujący dekret: „Art. 1. Skutki rozporządzeń administracyjnych, które wykonano na mocy danych rządowi ustawą z dnia 13go marca 1848 upoważnień, ustają. Osoby, które według tych rozporządzeń znajdują się jeszcze w areszcie lub zmienioną mają siedzibę (variazione di domicilio), należy natychmiast na wolność puścić. Art. 2. Ci, którzy na mocy tych rozporządzeń, i dla uniknienia ich skutków znajdują się za granicą, mogą powrócić do ojczyzny, jednakże mają wprzód udać się do przynależnych konzulów, aby ci stósownie do przepisów, jakie otrzymają od rządu, wydali im paszporty potrzebne. Art. 3. Rozporządzenia tego dekretu nie rozciągają się na tych, którym z jakiegokolwiek powodu sądy stawić się nakazały.

Turcya.

Bukareszt 10 *Stycznia.* Dla bezpieczeństwa i ochrony mieszkańca wołoskiego przed hufcami Węgrów w księstwie Siedmiogrodzkiém obecnie ogniem i mieczem nastających na ludy innego od nich rodu, rozkazał dowodzący siłą zbrojną rosyjską jen. Lüders, zgodnie z komenderującym tureckim Fuad Efendi, poobsadzać granice wojskiem, ażeby w przypadku wstrzymać zapędy nieprzyjacielskie na ziemię wołoską. Przezorność ta była i jest arcy potrzebna, bo już załoga turecka wytrzymać musiała napaść węgierską w wąwozach Flöreburskich; gdzie też 40 Szeklerów poległo.

Persya.

Konstantynopolitańską pocztą z 2 Stycznia dochodzą niepomyślne wiadomości z Persyi. Zapowiadany pokoj i uległość przy wstąpieniu na tron młodego Szacha spełzły, a rokosz pretendentów lub niechętnych mącić już zaczął od wieków chwiewne w Persyi Rządy. Powstanie w Szyras, Ispahanie i po wielu innych miastach wywołały w wprawdzie użycie gwałtowniejszych środków, ale nie upatrują tu u nas berła zbyt silnego w dłoni młodego Szacha. Ale jeżeli nie własne, opiekuńcze siły mu wystarczą. Mocarstwo, pod którego okiem i powagą koronowanym został, sąsiedzkiéj mu nie odmówi posługi, z tą samą łatwością i poświęceniem, z jakiem i przodkowi jego dopomogło w nie jednéj chwili rozpaczy. Obecnie wyprawił Szach wojska 10000 pod dowództwem Sułtana Murad-Mirza, i jenerała Semino, na Salara dążącego z wojskiem ku Teheranowi. W Hanran powstanie poskromiono, ale gościńce między Orfa i Diarbekir całkiem teraz niebezpieczne. Plemię Arabów Anezys, rozgościli się w tamtych stronach i po drogach wszystko łupią. I na nich wyszły wojska.

Doniesienia Urzędowe.

Nr. 5.300.

CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na skutek prośby przez Jakóba Serkowskiego, opiekuna małoletnich Tomasza i Ignacego Kotułów, wniesioną, o przyznanie tymże małoletnim spadku po Wojciechu i Maryannie Kotułach rodzicach ich pozostałego, a z domu pod L. 5 w wsi Krowodrzy i gruntu zagonów 18 składającego się, — Ces. Kr. Trybunał na zasadzie artykułu 12go Ustawy hypotecznéj z roku 1844, wzywa wszystkich mogących mieć prawa do pomienionego spadku, ażeby się z takowemi w terminie miesięcy 3 do Trybunału zgłosili, w razie bowiem przeciwnym, spadek na rzecz Tomasza i Ignacego Kotułów przyznany zostanie.

Kraków d. 2 Października 1848 r.

Sędzia Prezydujący,
Brzeziński.

(2r.) Za Sekretarza, P. *Burzyński.*

Nr. 301.

CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek wniesionéj prośby Maryanny z Królikowskich Klimowéj, o przyznanie jéj spadku po Stanisławie i Tekli Królikowskich małżonkach jéj rodzicach pozostałego, z realności Nro 348 w Gm. IX. M. Krakowa stojącéj, składającego się, — Ces. Król. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Urzędu Publicznego, na zasadzie artykułu 12go Ustawy hypotecznéj — wzywa wszystkich do rzeczonego spadku prawo mających, aby się z takowemi w przeciągu trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, — gdyż w razie przeciwnym spadek w mowie będący zgłaszającéj się Maryannie Klimowéj przyznanym będzie.

Kraków 31 Stycznia 1849 r.

Prezes Trybunału
MAJER.

(2r.) Z. Sekr. P. *Burzyński.*

Redaktor: *Władysław Iżycki.*